

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

Falun Kommun

info@falun.se

Rektorn vid Främbyskolan

sanna.mattsson@falun.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Främbyskolan
i Falu kommun

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

1(9)

Tillsyn vid Främbyskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Falu kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Främbyskolan besöktes av Skolinspektionen den 18 oktober 2011.

Enligt skolans egna uppgifter når innevarande år alla elever i årskurs 5 målen i alla ämnen utom engelska, matematik, svenska, svenska som andra språk och idrott och hälsa. I årskurs 3 är andel elever som inte når målen i svenska och matematik något större jämfört med år 2010.

På skolan bedrivs ett målinriktat värdegrundsarbete. Det genomförs ofta samtal om ordningsfrågor och hur man bör vara mot varandra. Utifrån det som framkommer i enkäter och vid lektionsbesök behöver dock samarbetet och samverkan på olika nivåer och mellan lärare och arbetslag utvecklas för att skapa en god lärandemiljö för samtliga elever. Arbetet med skolans plan mot kränkande behandling behöver också förbättras.

Skolans systematiska kvalitetsarbete, det vill säga arbetet med att planera, följa upp och utveckla verksamheten behöver utvecklas. Tillsynen visar att rektor och lärare inte regelbundet diskuterar och analyserar skolans resultat i syfte att nå bättre måluppfyllelse. Tillsynen visar vidare att alla elever som behöver särskilt stöd inte får sådant stöd. Exempelvis ges inte studiehandledning på modersmålet för elever som bedömts behöva sådant särskilt stöd.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

2(9)

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Främbyskolan i Falu kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Falu kommun att senast den **23 maj 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolans plan mot kränkande behandling anger inte vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Säkerställa att det finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Säkerställa att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver (3 kap. 8 § skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

3(9)

- Säkerställa att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det (5 kap. 4§ skolförordningen).

Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen

Rektorn ansvarar inte för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ser till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen).
- Rektorn ser till att det systematiska kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet (4 kap. 4 § skollagen).
- Rektorn ser till att kvalitetsarbetet är dokumenterat (4 kap. 6 § skollagen).

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

4(9)

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Enligt den nationella statistiken för år 2010 nådde de flesta elever i årskurs 3 kravnivån i svenska, men något färre i svenska. Av skolans egen redovisade bedömning av kunskapsresultaten i svenska och matematik 2011 för årskurs 3 nådde 74 procent de nationella målen i svenska och 89 procent målen i matematik.

Andelen elever i årskurs 5 som 2011 inte uppnådde kravnivån i svenska och matematik var större, jämfört med åren 2010 och 2009, enligt skolans egen redovisning. Alla elever i årskurs 5 uppnådde kunskapskraven i engelska år 2010 men bara 73 procent år 2011. I matematik uppnådde 94 procent av eleverna kravnivån år 2010, men bara 86 procent år 2011. I svenska nådde 91 procent av eleverna kravnivån år 2010, motsvarande siffra år 2011 var 82 procent. Under de tre senaste åren har alltså andelen elever som inte uppnått målen i dessa ämnen blivit större.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Resultat av värdegrundsarbetet

Ordningsfrågor och samtal om värdegrund diskuteras ofta, enligt rektor, i s.k. trygghetsgrupper mellan elever och mellan elever och personal på skolan. I Skolinspektionens elev- och föräldraenkäter gällande studiero, trygghet, trivsel och ordningsregler framkommer relativt låga värden. Detta förklarar rektor med att det i den grupp, som ett halvår innan tillsynsbesöket besvarade frågorna i enkäten, har det varit bristande studiero. Detta försöker rektor och skolans personal stävja på olika sätt och de upplever att det skett en positiv utveckling.

Skolans plan mot kränkande behandling saknar uppgifter om åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under året. Den innehåller inte heller någon ut-

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

5(9)

värdering av tidigare plans åtgärder. Skolans ordningsregler har inte följts upp sedan 2009.

Skolinspektionen pekar i detta beslut områden där skolan behöver vidta åtgärder för förbättring.

Föreläggande

Område: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling anger inte vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Enligt skollagen ska skolmiljön präglas av trygghet och studiero och det ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. I en av skolan upprättad plan mot kränkande behandling ska det finnas en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande plan.

Enligt rektorn i Främbyskolan diskuteras ordningsregler och värdegrundsfrågor ofta. Bland annat i så kallade trygghetsgrupper. Klassråden och elevrådet ses också som viktiga forum för att förankra värdegrundsarbetet. Resultat från årliga elevenkäter ligger till grund för diskussionerna. En aktuell fråga är hur man ska arbeta för att eleverna ska bli bättre på att ta ett större eget ansvar för trivsel och trygghet.

Av Skolinspektionens enkätresultat våren 2011 framgår att elever och föräldrar ger låga värden på frågeområdet trygghet, studiero och regler. Rektorn uppger att det handlar om en elevgrupp som man från skolans sida i hög grad har uppmärksammat genom flera år både med resursförstärkningar, kompetenshö-

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

6(9)

jande insatser på pedagognivå samt genom omorganisationer. "Denna grupp har varit och är fortfarande en viktig grupp för mig och skolans personal att möta. Vi ser dessutom en positiv utveckling som gör att vi tror att vi är på rätt väg".

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav eftersom den inte innehåller någon utvärdering av förra årets plan och inte heller beskriver vilka åtgärder som ska vidtas detta år. Skolan har ordningsregler, men dessa är inte reviderade sedan 2009.

Granskningen visar att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Område: Särskilt stöd**Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Motivering:

I skollagen anges att om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska det anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Visar utredningen att eleven är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektorn.

Vid tillsynen framkommer att skolan har rutiner kring att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Trots detta uppger rektorn att alla elever inte får det stöd som utredningarna visar. Bland annat ges inte särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet trots att det finns elever som enligt utredning

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

7(9)

är i behov av sådant stöd. Enligt rektorn kan detta bero på brister i en kommunövergripande organisation för sådant stöd.

Vid granskning av kunskapsresultaten framgår att elever inte når kravnivån i engelska, matematik, svenska, svenska som andraspråk samt i idrott och hälsa. Av Skolinspektionens skolenkät 2011 till pedagogerna framgår att lärarna anser att skolan skulle kunna göra mer för elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen visar att särskilt stöd inte ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 8–9 §§, 5 kap. 4 § skolförordningen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Område: Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn ansvarar inte för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ska också ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

I Skolinspektionens genomgång av insända dokument från skolan och en inlämnad verksamhetsredogörelse från skolans förra rektor, samt i intervju med nuvarande rektor framkommer att det inte finns några rutiner för när och hur man ska följa upp resultaten på skolnivå. Kvalitetsarbetet är inte dokumenterat och det finns inga rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen. De brister i kvalitetsarbetet som uppkommer leder till att resultaten inte alltid är kända i verksamheten och att dessa därför inte på ett tydligt sätt blir utgångspunkt för utveckling av verksamheten. Skolan behöver därför

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

8(9)

systematisera sina uppföljningar och utvärderingar samt att förbättringsinsatser tydligt bygger på konstaterade behov.

Enligt den nyttillträdde rektorn har det funnits en eftersatt struktur för dokumentation, något som hon har ambition att rätta till. Rektorn kan dock inte visa någon sammanställning som visar hur det systematiska kvalitetsarbetet är tänkt att fungera.

Skolinspektionens föräldraenkät från våren 2011 visar indexvärdet 5,8 (skala 1-10) på frågan hur föräldrarna upplever att skolan utvecklas och omprövar sina metoder.

Granskningen visar att skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4-7 §§ skollagen

2012-02-23

Dnr 43-2011:1667

9(9)

Bakgrund

Beskrivning av Främbyskolan

Skolan, som består av förskoleklass och grundskolans årskurser 1- 6 samt fritidshem, har 229 elever varav 47 går i förskoleklass.

Skolan har åldershomogena klasser och är organiserad i arbetslag som består av lärare som undervisar i F-1, 2-3, och 4-6. Det finns två specialpedagoger på skolan och en pedagog med ansvar för undervisning i svenska som andraspråk. Skolan har skolbibliotek, idrottshall samt lokaler för trä- och textilslöjd. Undervisningen i hem-och konsumentkunskap sker i en angränsande skola. Skolan har 25 personer anställda varav fyra är förskollärare, sex fritidspedagoger och 15 lärare med pedagogisk högskolekompetens.

Skolan har tillgång till studie- och yrkesvalslärare, kurator, psykolog och skol-sköterska genom den centrala elevhälsan. Skolan leds av en rektor som har pedagogisk högskolekompetens och utbildning som specialpedagog. Rektorn har vid tillsynen påbörjat det statliga rektorsprogrammet.

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Leif Aljered
Expert/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).